

SLOVENSKO *etnološko* DRUŠTVO
SLOVENE *ethnological* SOCIETY

1975-2020

Datum: 3. 11. 2023
Številka: PO-25/2023

**Slovensko etnološko društvo
vas ob 100-letnici Slovenskega etnografskega muzeja
vabi na dogodek Šole SED**

***POUSTVARJANJE OBLAČILNE DEDIŠČINE, VIRI, ZNANJA IN VEŠČINE SODOBNIH POUSTVARJALCEV
V LUČI REGISTRA NESNOVNE DEDIŠČINE***

**v torek, 14. novembra 2023, ob 18. uri,
v Upravno hišo Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani.**

1

Slovensko etnološko društvo v tematskem sklopu Šola SED: *RABA IN SPOROČILNOST OBLEK ALI OBLEČENO IN SLEČENO, VIDNO IN NEVIDNO* načrtuje niz pogovorov o oblačenju in oblačilih na Slovenskem v različnih vsakdanjih in prazničnih življenjskih praksah, v preteklosti in sodobnosti.

Tretji tematski večer je posvečen poustvarjanju oblačilne dediščine, virom, znanjem in veščinam sodobnih poustvarjalcev v luči Registra nesnovne dediščine RS. Uvodoma bo **mag. Adela Pukl** iz Slovenskega etnografskega muzeja predstavila Register nesnovne dediščine RS, v nadaljevanju pa se bomo pogovarjali o enotah tradicionalnih obrtnih veščin, povezanih z oblačilno dediščino. Naše gostje bodo prva nosilka vpisa Izdelovanje pripadnostnih kostumov **Andreja Stržinar** in članice **Pevske skupine Cintare**, ki ohranjajo slovensko ljudsko petje, tokrat pa bodo predstavile še svojo oblačilno podobo oz. pripadnostno kostumiranje.

Izdelovanje pripadnostnih kostumov je izdelovanje slovesnih preoblek, ki so namenjene izkazovanju narodne, pokrajinske ali lokalne identitete. Temelji na starih načinih krojenja, šivanja in krašenja oblačil ter poznavanju posebnosti preteklih načinov oblačenja. Na dogodku bomo skušali odgovoriti na vprašanja, kdo ohranja te stare veščine in na kakšen način so dostopne različnim uporabnikom.

Z gostjami se bosta pogovarjala mag. Tita Porenta in dr. Bojan Knific.

Vljudno vabljeni!

Pripravila:
mag. Tita Porenta

dr. Tanja Roženberger,
predsednica SED

Mag. Tita Porenta, prof. zgodovine in dipl. etnologinja, muzejska svetnica v Muzejih radovljjske občine, je članica IO SED. Diplomirala je leta 1989 na Filozofski fakulteti UL in prva službena leta posvetila proučevanju obutvene dediščine v Tržiškem muzeju, od leta 2008 pa je zaposlena kot kustosinja v MRO, kjer se je ukvarjala z različnimi temami, povezanimi z dediščino Radovljice in slovenskega čebelarstva. Leta 2012 je prejela Murkovo priznanje. Kot dolgoletna članica FS Sava Kranj se zadnja leta posveča kostumiranju folklorne skupine in poustvarjanju folklornih kostumov.

Dr. Bojan Knific, etnolog in kulturni antropolog, je leta 2008 doktoriral na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani na temo *Kostumiranje folklornih skupin: Med historično pričevalnostjo in izkazovanjem istovetnosti*. V zadnjih dveh desetletjih se je s posebno pozornostjo posvečal razvoju oblačenja *narodnih noš* oz. pripadnostnemu kostumiranju in reševanju terminoloških vprašanj, povezanih s preučevanjem preteklega oblačenja. Po večletnem službovanju kot svetovalec za folklorno dejavnost na JSKD v Ljubljani ostaja zvest raziskovanju oblačilne dediščine tudi po tem, ko se je zaposlil v Tržiškem muzeju. Leta 2019 je prejel Murkovo priznanje.

Andreja Stržinar je mojstrica izdelave historičnih, folklornih, pripadnostnih in njim sorodnih kostumov. Izkušnje je nabirala v krojačnici Gledališkega ateljeja v Ljubljani in se leta 2008 odločila za samostojno pot. Znanje pridobiva na seminarjih, v knjigah in literaturi, na študijskih krožkih ter s preučevanjem ohranjenih originalov in muzejskih eksponatov. Pridobljeno znanje prenaša na tečajih šivanja pripadnostnih kostumov in razstavah. Pri vsakem projektu pred izdelavo opravi obsežno študijo materialov, krojev in postopkov izdelave. Zelo si prizadeva, da stari postopki šivanja ne gredo v pozabo, in znanje skrbno prenaša na mlajše generacije. Foto: <https://www.centerduo.eu/mojstri-rokodelci/>

Društvo **Pevska skupina Cintare** je vokalna skupina 12 pevk ljudskih pesmi z bogato folklorno tradicijo. Poleg ljudskega petja ohranjajo tudi etnološka znanja, t. i. ljudsko izročilo in kulturno ustvarjalnost. Snov za poustvarjanje ljudske glasbe črpajo predvsem iz bogatega arhiva GNI ZRC SAZU. Predstavljajo se tako pred domačim kot mednarodnim občinstvom in na treh samostojnih zgoščenkah. Za svoje delovanje v ljubiteljski kulturi so prejele več nagrad, med drugim jim je SED leta 2020 podelil Murkovo listino. Preko svojega osnovnega delovanja pa posegajo še na druga etnološka področja in na področje izobraževanja, na primer s predstavitvijo pripadnostnih kostumov, v katerih nastopajo.

Program Slovenskega etnološkega društva sofinancira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.